

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

7. Amor conjugalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Volueret: Euridicen vox ipsa, & frigida lingua
Ah miseram Eurydicen, anima fugiente vocabat:
Eurydicen toto referebant flumine ripæ.

Imitantur Orpheum, quotquot plus æquō mulierosi, ægritudinem
ex absentia vel obitu uxoris nimis molliter tolerant.

Stridonensis Doctor lib. 1. c. 10. contra Jovinianum ait, quantumvis honesta sit amoris conjugalis origo; magnitudinem tamen eius esse deformem: & amatorem *Sue* flagrantorem, à mœcho parùm distingui. In his fuit Antoninus Pius Imp. qui mortem Annæ Faustinæ suæ, quam prostratae pudicitia mulieris, adeò dolenter exceptit, ut aliter luctum suum, nisi divinis ei decretis honoribus, ac statuis aureis erectis, consolari nequiverit: quod saltē in aris præsentem haberet, quam in thalamo jam non posset. Historia Augustæ in Anton. Pio. Claudius autem Cæsar, nec interfactæ quidem, jussu suo, conjugis Messalinae, infamis libidinis feminæ, deponere memoriam potuit: quin eiusdem adhuc diei vesperâ, quâ ceciderat illa, sciscitaretur ex astantibus & convivis; *Cur non ad eanam & Domina venisset?* quæ tamen apud inferos jam vel maximè cœnabat, Sueton. in Claudio c. 39. In historia S. lib. 2. Reg. c. 3. Legimus, cùm Abner Dux militiæ, Micholeni Saulis filiam, Davidis uxorem, iniquè alteri cuidam, nomine Phaltielì à Saule despontatam, ad legitimum thorum reduceret, secutum fuisse Phaltielem, & per totam viam, usque ad oppidum Bahurim plorasse. Convenit in hos ploratores illud Virgilianum, Æneid. 9. à Numano quodam nomine, natione Latino, in Trojanos, seu Phryges contortum.

Vobis piæta croco, & fulgenti murice vestis:
Desidiae cordi, juvat indulgere choreis.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

O verè Phrygiæ (neque enim Phryges) ite per alta
Dindyma, ubi assuetis biforem dat tibia cantum.

Tympana vos, buxusque vocat Berecynthia matris

Idææ: finite arma viris, & cedite ferro.

VII. (g) Quanquam hoc ipsum poterat Orpheo ignosci, quem ardentissimus conjugis amor in tristitiam immodecam conjectit. Cùm enim mulieres honoris sui studiosissimæ, conjugalis amoris exemplaria jaçent, Arriam Poëti, Porciam Bruti, Julianam Pompeii, Artemisiam Mausoli, Alcestin Admeti &c. habent viri, quem ipsis opponant Orpheum, velut Solem, minoribus astris.

(g) *Amor conjugalis.*

Nescio

Nescio tamen, an non hoc, quod de Orpheo fabulosè traditur, ab amoenissima historia supereretur. Ansberta nobilitate, opibus, virtute præstantissima matrona, sexus & nationis suæ (Germana fuit) eximum decus, admirandum fidei & amoris conjugalis exemplar, ut maritum suum, Bertulphum nomine, è captivitate & servitute Turcica liberaret, virilem induit habitum, fidicinem simulavit, in Palæstinam navigavit, barbarumque Tyrannum adeò testudine suâ demulxit, ut in prœmium suavissimi cantus, captivum ei juvenem, tum fortè sub aratri jugo ingemiscentem (conjug erat) donàrit; quôd cum salva & incolumis, nec nisi tamen post multas ambages agnita, patriis est laribus, & conjugali thoro reddita. Historiam fusè & eleganter enarrat Jacobus Bidermannus in acroamatibus lib. 2. acroam. 2.

VIII. (b) In Orpheo præterea reprehensionem meretur inconstans in bene cœptis. Nam qui uxor reductione iter formidabile in se suscepit, & tanta pericula exhausit; quem nec triceps Cerberus tartareæ janitor aulæ, nec terrifici Furiarum angues: nec tremendus stygii vultus tyranni absterruit à proposito repetendæ conjugis, denique cùm jam haberet, quasi in sinu suo dilectam Eurydicen, non potuit continere lumina, donec in plenam lucem emerget. Curiosè reflexit oculos, & unico momento temporis, quidquid tantis laboribus quæsivit, perdidit. Merito Virgilius:

Ibi omnis effusus labor.

Deinde legis à Plutone latæ nulla erat difficultas: quid enim facilius, quam temperare nonnihil respectui. Et hoc ipsum tamen præceptum haud sanè operosum violavit mollior animus. Gravis ostensio in re parva. Ita Loti conjugem contra vetitum Sodomæa incendia respectantem, eodem temporis articulō pœna est consecuta. Ubi peccavit, ibi hæsit in vestigio curiosa mulier, inque salis statuam est conversa, meritò inter metamorphoses numeranda. Gen. 19. Ex illa sapient feminæ, ex Orpheo viri.

T t

SYM.

(b) Gravis offendio in re parva.